

Zadeva C-345/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

16. april 2019

Predložitveno sodišče:

Amtsgericht Düsseldorf (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

6. december 2018

Tožeča stranka:

EUflight.de GmbH

Tožena stranka:

Eurowings GmbH

[...] (ni prevedeno)

Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija)

Sklep

v sporu

EUflight.de GmbH proti Eurowings GmbH

I.

Sodišču Evropske unije se na podlagi člena 267 PDEU v predhodno odločanje predloži to vprašanje:

„Ali je treba določbe iz členov 4, 5, 6 in 7 Uredbe (ES) št. 261/2004 razlagati tako, da potniki, ki z rezerviranim letom proti končnemu namembnemu kraju odletijo več kot uro pred načrtovanim odhodom, po analogni uporabi člena 7 te uredbe prejmejo odškodnino?“

Ali se lahko ta odškodnina v skladu s členom 7(2) zniža glede na oddaljenost leta, če prispejo pred tam navedenimi zamudami prihoda, pravzaprav celo pred načrtovanim prihodom?

Ali je možnost znižanja izključena, če je čas odhoda toliko pred načrtovanim časom odhoda, kolikor je meja za zamude iz člena 7(2) (torej več kot dve, tri ali štiri ure)?“

II.

Tožeča stranka na podlagi pravic, ki sta ji jih odstopila dva odstopnika, v skladu s členom 7(1)(a) Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (v nadaljevanju: Uredba (ES) št. 261/2004) zahteva odškodnino v višini 250 EUR za vsak posamezen primer.

Tožena stranka je nemška letalska družba. Odstopnika sta pri toženi stranki rezervirala let iz Münchna v Pariz s številko leta EW1926; po voznem redu bi letalo moralo v Münchnu vzleteti 1. januarja 2018 ob 17.20 in pristati ob 18.45 v Parizu.

Let je bil odpovedan, odstopnika pa sta bila prepeljana z nadomestnim letom LH2234, pri katerem je letalo v Münchnu vzletelo 1. januarja 2018 ob 15.54 in pristalo ob 17.20 istega dne v Parizu. Odstopnika sta tako na končni namembni kraj prispela 1 uro in 25 minut pred načrtovanim časom prihoda, njuno potovanje pa se je začelo 1 uro in 26 minut prej, kot je bilo načrtovano.

III.

Vprašljivo je, prvič, ali spada tak prezgodnji let na področje uporabe člena 7 in nato, drugič, ali morebitna analogija v zadevnem primeru velja za celoten člen, torej tudi možnost znižanja iz odstavka 2.

1.

Vprašljivo je, ali „prezgodnost“ takrat dejansko opravljenega leta sploh upravičuje odškodnino, če znaša več kot eno, vendar manj kot tri ure.

Za analogno uporabo člena 7 za zamude je bila v skladu s sodno prakso Sodišča (sodba z dne 19. novembra 2009, Sturgeon in drugi, C-402/07 in C-432/07, EU:C:2009:716, v nadaljevanju: odločba v zadevi Sturgeon) odločilna primerjava položaja potnikov, katerih let ima zamudo, in položaja potnikov, katerih let je odpovedan. Razlog za odškodnino naj bi bilo to, da se škoda, ki jo prestavlja izguba časa, lahko nadomesti le z odškodnino (točke od 52 do 54). V sodbi je

ugotovljeno, da so zadevni potniki v primerljivih položajih glede škode, ki jo predstavlja izguba časa (točka 54).

Upoštevno izgubo časa je Sodišče v točki 57 želelo ugotoviti na podlagi določbe iz člena 5(1)(c)(iii). Pri tem je izračunalo vsoto iz časovnega okvirja, znotraj katerega se mora pri odpovedi leta opraviti nadomestni prevoz, da ni treba plačati odškodnine. Pri tem se ravna izrecno po „trajanju“. Takoj zatem, v točki 58, znova izrecno obravnava načelo enakega obravnavanja. V točki 61 je izguba časa znova opisana izključno kot zamuda za tri ure ali več. Nato v točki 62 Sodišče najde razlog za razlikovanje med običajno zamudo za dve uri ali več iz člena 6 in „veliko zamudo“ iz uvodne izjave 15, s čimer očitno želi ugotoviti obstoj nenamerne pravne praznine v členu 6 glede velike zamude, ki je potrebna za analogijo.

Z odločbo v zadevi Sturgeon potniki, katerih let je odpovedan, in potniki, katerih let ima zamudo, niso bili popolnoma izenačeni. V skladu z obstoječo sodno prakso Sodišča namreč potniki, katerih let ima več kot dve uri zamude, vendar pa manj kot tri ure, čeprav izgubijo enako časa kot v primeru odpovedi, niso upravičeni do odškodnine. Vprašanje o znižanju se v skladu s tem nanaša le na lete na dolge razdalje (točka 63).

Torej trenutno marsikaj govori v prid razlagi, da pravica do odškodnine nastane le na podlagi zamude, ne pa tudi prezgodnje izvedbe istega leta.

Poleg tega je Sodišče v sklepu z dne 27. junija 2018, flightright (C-130/18, ECLI:EU:C:2018:496), v točkah 21 in 22 ugotovilo razliko med odpovedjo in zamudo, ki upravičuje, da se odškodnine v primeru odpovedi izplačajo že pri dveh urah ali več (četudi znižane), v primeru zamud pa šele pri treh urah ali več.

Vendar pa zgoraj navedeni premisleki po mojem mnenju odškodnine v primeru prezgodnjega odhoda (in nato prihoda z manj kot triurno zamudo) ne izključujejo nujno.

Kajti s „prezgodnostjo“ bi bilo vsekakor mogoče utemeljevati izgubo časa, ki se mora nadomestiti z denarno odškodnino. Podobno tudi prihod več kot uro pred načrtovanim prihodom ne izključuje odškodnine zaradi odpovedi. To, da se Sodišče v odločbi v zadevi Sturgeon ravna po izgubi časa v primerjavi s „trajanjem“ leta (ali pa je s tem mišljen čakalni čas?), se zdi nedosledno in nekoliko nejasno. Potniki, katerih let je bil odpovedan, namreč prejmejo odškodnino, tudi če sploh ne izgubijo časa, ker nadomestni let traja enako dolgo.

Škode torej ne predstavlja izguba časa, temveč izguba možnosti razpolaganja s časom (znotraj časovnega okvira ene ure pred in dveh ur po načrtovanem prihodu), kot je bilo sprva načrtovano. Torej je s členom 5(1)(c)(iii) očitno zaščiten ne le čas po načrtovanem prihodu, temveč tudi čas pred načrtovanim odhodom. Tako je potnik (oz. njegova svoboda razpolaganja) še bolj zaščiten (in sicer za eno uro).

Vsiljeni zgodnji odhod z istim letom v Uredbi št. 261/2004 sploh ni urejen. Jasne določbe člena 6 za dvourne ali daljše zamude zato ne nasprotujejo nenamerni pravni praznini in s tem možnosti analogne razlage. Okoliščine za analogijo, nujno primerljivi položaji potnikov, obstajajo. V skladu s tem je mogoče upravičeno trditi, da so potniki, ki z istim letalom odletijo 1 uro pred časom odhoda, po analogiji s členom 7 upravičeni do odškodnine.

2.

Menim, da morebitna analogija vsekakor vodi do uporabe celotnega člena 7. Vprašljivo pa je, ali predstavlja zgodnejši prevoz spremembo poti v smislu člena 8, na katerega se sklicuje.

V členu 8(1)(b) je določen nadomestni prevoz na končni namembni kraj pod primerljivimi pogoji in „tako, ko je mogoče“. Vendar pa je s tem verjetno mišljen zgolj najzgodnejši možni prevoz potnika po prvotno načrtovanim odhodom.

V besedilu Uredbe so urejeni zgolj primeri zamud; primer prihoda na končni namembni kraj pred načrtovanim prihodom v uredbi ni urejen. Glede na uvodne izjave Uredbe je mogoče domnevati, da je s „tako, ko je mogoče“ v smislu člena 8(1)(b) vsekakor mišljen čas po prvotnem času odhoda. V uvodni izjavi 13 Uredbe je tako navedeno, da morajo imeti potniki ustrezno oskrbo med čakanjem na poznejši let. Tudi v uvodni izjavi 18 se omenja oskrba potnikov, ki čakajo na poznejši let.

To je podkrepljeno tudi z dejstvom, da je cilj uredbe zmanjšati težave in nevšečnosti, ki jih potnikom povzroči odpoved leta. Zato je treba letalske prevoznike spodbujati, da potnike v smislu člena 5(1)(c) pravočasno obvestijo o odpovedih pred odhodom po voznem redu in jim ponudijo spremembo poti, ki potnikom omogoča, da se drugače organizirajo. Pri tem so zahteve, ki veljajo za spremembo poti, razumljivo nasprotno sorazmerne s časom, v katerem so potniki obveščeni o odpovedi. Glede na to bi bilo v skladu s smislom in namenom te Uredbe zgolj razumevanje člena 7(2)(a) v smislu, da znižanje odškodnine ne pride v poštev, če se ne upoštevajo meje ustreznih ukrepov, kot so določene v členu 5(1)(c), torej če je potnik moral s spremembo poti odpotovati več kot eno uro pred načrtovanim odhodom.

Če pa se v dejstvu, da je v vseh jezikovnih različicah govora o „lahko“ („may“, „podrá“ itd.), prepozna, da gre za odločanje po načelu *ex aequo et bono*, bi bilo znižanje odškodnine v primeru prestavitve leta na zgodnejši čas, pri čemer je prihod prezgoden za tri ure ali več, neprimerno. Pri manjši prezgodnosti pa morda ne.

IV.

Postopek se do pravnomočne odločbe Sodišča prekine.

[...] (kraj, datum)

[...] (ime sodnika, ki je sklep izdal)

DELOVNI DOKUMENT